

LBRIS

We know
books

Dorin Gabriel Tilicea

BIBLIOTECI IMAGINARE

LETRAS

Promovăm autorii români

CUPRINS

MORȚILE LABIRINTICE.....	11
ANTEMERGĂTORUL	14
MANUSCRISUL.....	19
PUNCTE DE VEDERE.....	21
SEMN VEGETAL.....	23
JAGUARUL.....	24
NOAPTE CU LUNĂ PLINĂ	31
RECITAL	33
DOUĂ SCRISORI.....	37
POVESTIRI SIMULTANE.....	41
INCURSIUNE ÎN VIS.....	42
GUSTUL CIREȘELOR.....	44
AVVA.....	47
CĂLĂTORIE ÎN ANUL CELEST	50
GENEZĂ, RITM, DISPARIȚIE	55
APARENT, INAPARENT.....	60
POVESTE DESPRE DOI CĂLĂREȚI	61
MANA.....	65
NOUĂ IPOSTAZE ALE CUVÂNTULUI.....	68
ÎMBLÂNZITORUL DE ȘERPI.....	71
PIATRA SEMICIRCULARĂ	75

UN TREN PRIN TIMP	77
PESCUITUL	78
UN ANUMIT CUVÂNT	83
CU OCHII DE CER.....	89
PSALM	91
NUMELE.....	93
PE MALUL CELĂLALT.....	97
CARTEA.....	99
METAMORFOZA	101
O ZI DE VARĂ.....	102
PLOILE DE PRIMĂVARĂ.....	105
NOAPTEA AURIE A PĂSĂRILOR	109
UN OM NECUNOSCUȚ	112
ADEVĂRUL ȘI OGLINDIREA.....	115
DRUMUL CĂUTĂRII	118
CEAIUL ASEMENEA NOPTII.....	123
DILEMA	125
ULTIMA FORMĂ	128
FĂRĂ DE NUME.....	133
INVICTUS.....	141
PE MALUL APEI	142
PORTRETUL.....	147
O ISTORIE DESPRE TĂMĂDUIRE	149
PESTE VREMEA TRISTEȚII.....	151
AL CINCILEA ANOTIMP	155

ÎN TRE CUVÂNT ȘI TĂCERE	160
CUTEZANȚA UNUI VIS	163
TREI POVESTIRI PENTRU TINE.....	164
NECUNOScutUL	169
DESPRE O ANUMITĂ SIMETRIE.....	171
SEMNE PE O PIATRĂ TRIUNGHIULARĂ	175
APA.....	177
ISTORII PIERDUTE	178
DINAMICA IMPOSIBILULUI.....	183
FARMECUL ÎNȚĂIULUI TIMP	192
ȘASE POEME MULTIDIMENSIONALE.....	195
STRĂLUCIREA LITEREI	198
FRUNZE ȘI APE	201
O DIMINEAȚĂ ÎN AFARA TIMPULUI.....	210
PARADOX	213
INSULE ÎNDEPĂRTATE.....	217
CARTEA DORITĂ.....	219
ASGARD	223
SOARELE ȘI ALTARUL DE LA COLMAR.....	226
UNGHIUL DREPT.....	227
POVESTIRI ASCUNSE	231
PE ȚĂRM, VISÂND	232
DIALOGURI IMAGINARE	235

MORȚILE LABIRINTICE

„Eu, Nabucodonosor, stăteam fără grijă în casa mea și bucuros de viață, în patul meu. Am visat un vis care m-a înspăimântat; și gândurile mele, când stam culcat în patul meu, și vedeniile pe care le-am avut m-au frământat adânc. Și am poruncit să se aducă în fața mea toți înțelepții din Babilon care să-mi tâlmăcească visul. Atunci au sosit tâlcuitorii de semne, prezicătorii și le-am spus visul, dar ei nu mi-au dat tâlcuirea lui.”

(Daniel, cap.4; 1 – 4)

Depărtările sunt înșesate de sufletele tot mai palide ale celor plecați de foarte multă vreme, dar care încă mai rătăcesc mânate de o căutare aproape absurdă. Privind mai atent, ne dăm seama că zbuciumul și tristețea unor destine sunt imense și necontrolabile. În anumite locuri – deopotrivă străine și vaste – regăsesc o parte din lumina zilelor desprinse de noi, o parte din savoarea vieții de altădată, precum și o parte din neîmpliniri. Vântul ne aduce de peste mările îndepărtate parfumul inconfundabil al istoriei care la început ne-a dat viață și apoi ne-a făcut să credem cu speranță. Acolo, departe, grădinile vaste înfloresc luxuriant sub impresia binefăcătoare a biruinței și simt că secole multe încă vor măsura gloria trecerii mele.

Morțile labirintice nu pot fi percepute și nici nu pot fi înțelese decât de către anumite spirite – puține, e drept – pentru care ideea de labirint poate fi asociată unui spațiu suficient de concret, dar ea poate fi totodată și un număr simbolic, o carte rară, o stare de spirit incomunicabilă sau poate fi o străfulgerare revelatoare a minții ori o oglindire introspectivă. Eu am căutat neînterupt acea clipă unică, acea clipă vastă și incomunicabilă, care să mă poată transpune într-o lume diferită de cea pe care o văd sau de cea pe care o simt și, în cele din urmă, sunt convins că am și găsit-o într-un anumit fel, pentru că nu mi-a fost dat decât să o știu prezentă undeva în preajmă, fără să o pot trăi pe deplin. Treptat, odată cu trecerea anilor, am înțeles că pentru a putea atinge esențele va trebui căutat întâi labirintul și mai apoi moartea. Cele două noțiuni par a fi inseparabile, viața substituindu-se labirintului perfect, iar moartea devenind sinonim al necunoscutului, și nu echivalentul neînțelegerii. Într-una din cărțile mele – e drept, cu ceva timp

în urmă, pe când aveam o cu totul altă viziune a lucrurilor – afirmam că moartea ar putea fi o stare aparte care se confundă adesea cu viața, suprapunându-se abil acesteia. În timp ce una scade, cealaltă crește proporțional, iar viața este suficient de imprevizibilă și de necunoscută pentru a o asemui unui labirint.

Fulcanelli a fost unul dintre cei pe care epoca în care a trăit nu i-a putut asimila pe de-a-ntregul. Se pare că dincolo de aparențe și dincolo de datele istorice, spiritul său a fost mult prea vast pentru ca acest fenomen să se mai producă. Datele sunt extrem de diferite și, mai ales acum, ele par și mai incerte. Șirul unor lungi experiențe existențiale nu a fost însă întrerupt. Clădirile care se înalță semeț către cer glorificând prezențe impersonale, aproape abstracte, cuvintele înscrise în tăcerea lor imperturbabilă, alunecările unduitoare pe tărâmul fără întoarcere al visului rămân simboluri parțial înțelese și veșnic prezente. Fulcanelli scria: *„Parabola focului s-a pierdut printre nenumăratele volume despre care acum nimeni nu mai știe nimic. Sensul ei s-a transformat într-o ardere permanentă și mută. Pagini fără număr au trecut deja dincolo de timp și nu va mai fi nicio privire care să se mai oprească asupra lor.”*

Acum, privind în urmă, am ajuns să mă îndoiesc de toate convingerile mele anterioare. Edificii stabile cândva par să se clatine sau par să existe în continuare, dar într-un echilibru nesigur, în vreme ce veridicitatea incontestabilă a unor convingeri a devenit discutabilă sau chiar derizorie. Dincolo de timpul nostru și de istoria aparentă se află un timp nebulos, precum și o cu totul altă istorie. Nu pot să știu dacă Fulcanelli avea să reziste timpului său sau dacă avea să se piardă în acest univers greu perceptibil. Se pare că pentru el, căutările nu s-au oprit niciodată și că drumul sinuos al evoluției sale nu a fost un joc absurd al destinului, ci o necesitate aflată deasupra tuturor evenimentelor.

— *Pentru mine, diminețile dispar și se transformă într-o amintire inconsistentă. Mă întorc din nopțile din ce în ce mai lungi cu imagini care pe moment mă tulbură. Încerc apoi să mă întorc la ele, mă străduiesc să le analizez sau chiar să le retrăiesc, dar ele nu mai sunt sau poate că eu percep doar umbra lor instabilă. Închid o carte pentru totdeauna, dar imaginea fugară a ultimelor rânduri îmi rămâne întipărită. Știu că există cuvinte care străbat secolele sau milenii și care se confundă în final cu destinul unui necunoscut cititor. Visul și moartea sunt două stări posibile care se află permanent în preajma noastră.*

Cei plecați de multă vreme s-au transformat în pustiuri nemărginite. Spiritele lor rătăcesc acum prin conștiința unor ani nebuloși – prea mulți pentru a-i înțelege și prea puțini pentru a deveni cunoaștere. Morțile labirintice se suprapun tuturor epocilor, la fel ca o amprentă perenă. Fulcanelli trăise cu intensitate maximă acest mit: *„Dacă Albert le Grand, Giambattista della Porta, Johan Rudolf Glauber sau oricare*

LIBRIS | We know books

altul ar fi închis pentru totdeauna metafora unică de la capătul vieții lor, totul ar fi fost până acum invadat de uitare. Dar nu s-a întâmplat așa! Tăcerea se ridică de nenumărate ori deasupra timpului, iar cuvintele care pot schimba starea fundamentală a lucrurilor nu mai pot fi rostite decât în spațiul aflat între două existențe egale.”

Adeseori mă trezesc ca dintr-un vis pe care aproape că nu mi-l mai amintesc, păstrând în mine doar amintirea vagă a unei neliniști și zbuciumul amorf care, aparent, separă acest vis de inexistență. Iluzoriul conținut al vremii alunecă pe lângă mine, strălucitor și, în același timp, străin. De undeva, din adâncul memoriei, câteva cuvinte mă ajung din urmă: „*Scrisul de cărți este fără sfârșit, iar morțile labirintice se află în spatele fiecărui cuvânt.*”

— *Eu, Nabucodonosor, stăteam fără grijă în casa mea și bucuros de viață, în patul meu. Am visat un vis care m-a înspăimântat; și gândurile mele, când stam culcat în patul meu, și vedeniile pe care le-am avut m-au frământat adânc. Și am poruncit să se aducă în fața mea toți înțelepții din Babilon care să-mi tălmăcească visul. Atunci au sosit tâlcuitorii de semne, prezicătorii și le-am spus visul, dar ei nu mi-au dat tâlcuirea lui.*

Nu ştia nimeni de unde venise. În amurgul zilei de vară părea doar personificarea unei amintiri — o translaţie inedită înspre realitate a unei stări atavice imprecis conturate. Ochiul său erau argintii precum Luna, iar abisul pupilei, inspirând teama, părea a fi nestărşit.

— *Ce cauţi aici?*

Probabil că ar fi vrut să răspundă, dar ceva neînţeles făcea ca acum anumite cuvinte să pară a fi de prisos. În piaţa oraşului, mărginită de câteva clădiri somptuoase dăltuite minuţios în piatră cenuşie, având porţi grandioase, ferestre înalte şi decoraţiuni care aminteau emfatic de timpuri apuse, cândva glorioase şi prospere, se adunaseră curioşi.

— *Vine de undeva, cu siguranţă, spuse cineva. A apărut aşa, de niciumde. M-am speriat îngrozitor când l-am văzut!*

Se înserase de-a binelea. Din întuneric i se zăreau doar ochii pătrunzători şi profunzi. Blana neagră şi mătaşoasă părea a fi o prelungire firească a nopţii sau expresia unui univers discret şi impenetrabil. S-a păstrat din vechime convingerea că de cele mai multe ori, moartea este precedată de paşii catifelai, abia perceptibili, ai unui animal de pradă cu ochi argintii. O stranie analogie ne duce cu gândul înspre o scriere din Mesopotamia în care se povesteşte Iaconic despre un tigrul cu privirea de gheaţă pe care l-ar visa, fără excepţie, atât murtorii de rând, cât şi regii ajunşi în faţa supremului adevăr, în faţa tăcerii absolute sau pe tărâmul cuvintelor nerostite.

— S-ar putea să fie animalul cuiva, îşi dadu cu părerea altcineva; *un animal de casă, intrucâtva domesticit, sau poate că nu este aşa. Cine ştie?!*

Privindu-l stăruitor în ochi, în anumite nopţi ai putea să îi întrezăreşti, dincolo de profunzimea retinei, sufletul îndepărtat şi misterios. După aceea însă, dimineţile privitorului devin tot mai grele şi din ce în ce mai pusti. Privindu-l cu insistenţă în ochi şi atingându-i astfel discret sufletul, ajungi într-un loc uluitor în care nu mai există nici zile, nici nopţi, nici apus şi nici răsărit, nu mai există decât o câmpie întinsă cu iarbă veşnic proaspătă, pe care umbrele tuturor celor care sunt acolo se prelungesc până aproape de linia orizontului.

— *Este, cu siguranță, un animal rătăcit prin istorie și prin viețile celor care mai caută echilibrul acestei lumi, completă un bărbat mai în vârstă purtând straie preoțești.*

S-ar putea să vină din afara cuvintelor noastre banale sau de dincolo de semnele pe care le înțelegem adeseori mult prea târziu. Cu botul umed adulmecă ceva încă neștiut.

— *Poate că îi este sete, foame sau poate că nu mai știe care e drumul, adăugă o femeie între două vârste.*

Amintirile noastre sunt, de cele mai multe ori, o cascadă imaginară curgând mereu împotriva legilor fizicii, căutând obsedant, atunci când se află la capăt de drum, să atingă izvoare nebănuite.

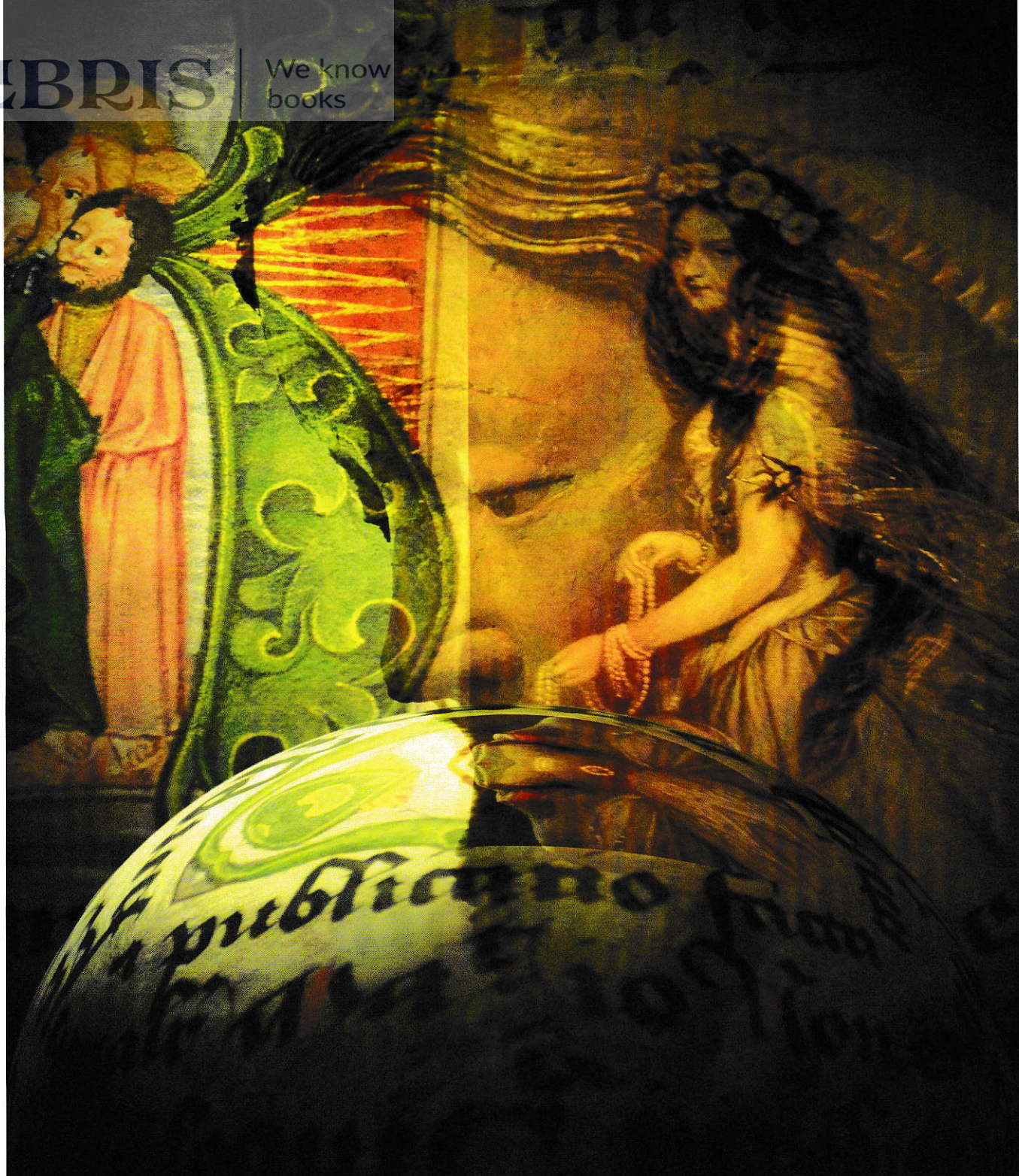
Mă priveam în oglinda ușor deformată a propriului timp. Eram uimit de tot ce mi se întâmplase de-a lungul vremii, mi se părea că anii trecuseră în fugă și că pe neștiute, chipul îmi devenise aproape străin; era ca și cum l-aș fi văzut pentru prima oară. „*Am sentimentul că aș călca fără să vreau pe urmele unei ființe discrete, care abia a trecut pe aici și căreia îi simt încă prezența*”, mi-am spus. „*Mă simt tot mai detașat; mă simt într-un anumit fel obosit. Iată, oglinda aceasta cu reflexe argintii mă separă de propria reflectare. O stare inexplicabilă mă stăpânește, dar, pe de altă parte, simt tot mai aproape armonia lumilor! Noaptea devorează adesea și liniștea, și gândurile.*”

Se făcuse aproape noapte. În piața orașului, acum pustie, mărginită de câteva clădiri grandioase cioplite meticulos în piatră cenușie, având porți minunate, ferestre grațioase și decorațiuni care aminteau emfatic de timpuri cândva glorioase și prospere, se lăsase o liniște apăsătoare.

Am străbătut în liniște străzile pustii ale orașului, iar acum îmi privesc în mod obsedant chipul din ce în ce mai vag reflectat în oglinda unei vitrine ca și cum în acea palidă imagine aș fi putut să îmi găsesc măcar pentru o clipă odihna mult dorită. Felina cu ochi ca de lună mă privește și ea de cealaltă parte a oglinzii. Zărește un chip de om, poate prea obosit și poate prea singur, apoi, în noaptea fără egal, cu pași aproape neauziți, pur și simplu dispare.

EBRIS

We know
books

MANUSCRISUL

„Adevărul se află în sufletul celui umil și stingher în această lume, venit mai întâi să caute cu îndârjire și mai apoi să dăruiască din puținul pe care îl are. Eu aș putea veni înspre lumea ta cu ușurință, dar știu că tu vei fi acela care mă vei căuta într-o zi, ignorând simplul fapt că eu mă aflu în tot: sunt prezent în orice lucru, în orice ființă, în orice gând; sunt chiar și acolo unde nu mai există nimic. Vei ajunge la mine căutând în esență altceva decât sunt de fapt; vei căuta ceea ce nu am fost niciodată, dar eu recunoscându-te îți voi trimite negreșit un semn.”

Iarba înaltă îmi acoperea fața. Era o zi de vară; era o vară blândă și luminoasă. Stăteam culcat și priveam fascinat alunecarea tăcută a norilor pe cer. Auzeam doar zgomotele venite de undeva de foarte departe și mă gândeam la viețile trecute, dar și la cele care încă nu sunt foarte aproape de noi; trăiam o stare aparte și, fără să știu de ce, mi-am amintit un pasaj dintr-un manuscris prețios, păstrat acum în muzeul catedralei din Gurk, pasaj asupra căruia mă oprisem cu interes în urmă cu ceva vreme. Cu siguranță, totul era dat de starea particulară în care mă aflu în acele momente: ceva între relaxare, meditație și reverie. *„Eu aș putea veni înspre lumea ta cu ușurință.”* Oricând și oriunde te-ai afla, aș zice... Predeterminarea ancestrală, jocul discret al creației, faptul că eu acum mă aflu în acest loc și în acest timp, că iarba înaltă se contopește cu părul și cu ochii mei, că aproape mă confund cu o imensitate necunoscută – iată ritmul existențial în care ne implicăm genetic sau karmic, fapt care ne separă tranșant în două entități, una pentru cealaltă la fel de necunoscută.

Pentru prima dată am întâlnit textul citat acum câțiva ani într-un studiu despre literatura secolului al XII-lea. Dintre materialele destul de numeroase pe care le-am analizat atunci, acesta mi-a atras atenția în mod deosebit. Autorul textului a rămas anonim. Dincolo de toate interpretările, simțeam că în spatele acelor cuvinte se afla ceva nespus, se întrededea o zonă de inefabil, o zonă a unui dialog tainic, situat dincolo de orice rostire. De aceea, l-am citit de nenumărate ori, căutând de fiecare dată să aflu ceva în